

Regionpolitiskt handlingsprogram 2018-2022

Moderaterna Västmanland

Vår vision

Moderaterna tror på människors kraft och utvecklingsmöjligheter. Den kraften och utvecklingsmöjligheten kan användas genom att exempelvis välja vårdcentral och påverka sin vård, men också genom att den som arbetar inom vården ska kunna välja arbetsgivare och göra karriär.

Varje samhälle vinner på att ha invånare med god hälsa. Det är därför viktigt att erbjuda en god hälso- och sjukvård, där den enskilda individens intresse av välmående alltid kommer i första rummet. Vi moderater har en tydlig idé och vision om en bättre vård, där människors egenmakt och drivkraft får plats.

Region Västmanlands (tidigare landstinget) uppgift är att svara för att västmanlänningarna får den hälso- och sjukvård som de behöver. Utöver det ansvarar regionen för kultur, kollektivtrafik, viss utbildning, bidragsfördelning till distriktsorganisationer och sedan årsskiftet även för fördelningen av statliga medel till infrastruktur. Regionen ska i sin nya roll även främja utveckling och företagande.

För oss finns inget egenvärde i att alla ska arbeta inom den offentliga vården. Vi ser att privata alternativ av olika slag förbättrar och stimulerar vården. Dåligt fungerande vårdcentraler ska inte få fortsätta bedriva vård, oavsett om det är en offentlig eller privat vårdcentral.

Att snabbt få kontakt med sjukvården är det som ofta värderas högst av patienterna. Svensk sjukvård visar på goda medicinska resultat men är ett av de länder i västvärlden som har längst vårdköer. Västmanland har inom vissa behandlingar bland Sveriges längsta vårdköer. Det är inte acceptabelt. Vi vill korta väntetiderna till vård och behandlingar för alla västmanlänningar.

De senaste fyra åren har kostnaderna för hyrpersonal ökat explosionsartat. Att använda bemanningsföretag kan i vissa situationer vara nödvändigt, men när vårdcentraler eller hela avdelningar inte har en enda fast anställd läkare har det gått alldeles för långt. Patienter upplever ofta stor otrygghet när de får träffa olika läkare och sjuksköterskor vid varje besök. Behovet av hyrpersonal inom Region Västmanland behöver minska kraftigt.

Regionens skattepengar ska användas effektivt. Tyvärr har vi sett flera exempel i Västmanland på det motsatta under de senaste åren. Miljonbelopp har lagts på att utreda dyra entrébyggen, genomföra namnbyten och dåliga upphandlingar. För Moderaterna är det viktigt att vårdens pengar går till just vård. Vårt mål är att Region Västmanlands verksamheter ska vara bland de bästa och mest välskötta i landet.

Vi avser att bilda majoritet i Region Västmanland tillsammans med övriga tre Allianspartier: Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. Utan samarbete kan vi inte driva igenom vår politik. Våra fyra partier

utgör ett starkt team som har arbetat ihop länge och är redo att kavla upp ärmarna för att styra och leda Region Västmanland.

Vården börjar på vårdcentralen

Moderaterna vill att du ska få tillgång till vården när du behöver den. Då är det viktigt att man kommer fram på telefon när man ringer, att den som vill boka och besöka sin vårdcentral digitalt kan göra det och att valmöjligheterna är tydliga. Enligt vårdgarantin ska vårdcentralerna erbjuda besök inom 7 dagar, något som långt ifrån alla klarar av att hålla. Efterlevnaden av detta krav måste skärpas.

60 procent av vårdcentralerna i Västmanland drivs av privata entreprenörer som generellt sett redovisar mycket goda resultat i tillgänglighet och patientnöjdhet. Vi vill öka möjligheterna för fler att starta nya vårdcentraler, satellitmottagningar till de befintliga samt underlätta för exempelvis barnmorskor att starta eget. Samtidigt ska nolltolerans råda för dåliga utförare, oavsett om det är privata eller offentliga. Verksamheter som inte når upp till kvalitetskraven ska ges tydliga konsekvenser i form av anmärkningar, reducerad ersättning eller avveckling.

Den regiondrivna primärvården har generellt sett större problem än den privata och står inför fler utmaningar. Användandet av hyrläkare är omfattande. Resultaten av insatserna för att attrahera personal måste bli bättre. Framtida pensionsavgångar är också ett problem samtidigt som den privata primärvården konkurrerar om personal med den regiondrivna primärvården. Nuvarande drift- och ägarformer behöver ses över, i synnerhet när det gäller de vårdcentraler som haft mycket stora svårigheter att bemanna verksamheten, däribland Hallstahammar och Skultunas vårdcentraler. Vi anser att man löpande ska utvärdera driftformer för samtliga vårdcentraler med anledning av deras resultat och patientnöjdhet.

Vi föreslår också att den regiondrivna primärvården samlas i ett bolag. Erfarenheterna från regionens bolagisering av Folk tandvården har varit mycket goda. Delar av den sjukhusanknutna vården och behandlingarna, kan med fördel flyttas ut till vårdcentralerna. Detta innebär en resursöverföring. Vi vill också öka möjligheterna till självservice på vårdcentralen. Den som vill ska exempelvis kunna ta blodtryck och väga/mäta sig.

Under mandatperioden har de rödgröna valt att tvinga alla fysioterapeuter som tidigare hade avtal med regionen att förlägga sin verksamhet inne på vårdcentralerna. Förändringen har också medfört att många patienter gått miste om bassängträning, eftersom de regiondrivna vårdcentralerna inte vill betala för bassängträningen. Detta vill vi ändra på. Vi anser att regionen istället bör införa LOV – lagen om valfrihetssystem och därmed göra det möjligt för fysioterapeuterna att själva driva sin verksamhet samtidigt som patienterna får välja fysioterapeut oberoende av vilken vårdcentral de är listade på.

Moderaterna arbetar för att:

- Införa nolltolerans mot dåliga utförare
- Öka tillgängligheten till vårdcentralerna både digitalt och via telefon
- Vårdcentralen ska hitta en ledig tid på den egna eller annan vårdcentral inom 7 dagar
- Flytta mer av sjukhusvården till primärvården
- Inrätta en digital vårdcentral
- Se över alternativa driftsformer för Hallstahammars och Skultunas vårdcentraler
- Region Västmanland tar fram en modell som ersätter vårdcentraler i alla delar enligt samma principer oavsett om de är privat- eller regiondrivna
- Samla all regiondriven primärvård i ett bolag
- Införa valfrihetssystem för fysioterapeuter (sjukgymnaster)
- Öka möjligheterna för bassängträning
- Öka möjligheterna för exempelvis barnmorskor att starta eget

Sjukhusvård utan köer

Omkring 3000 patienter väntar på operation och behandling, varav 500 enbart på ortopedien. Västmanland har dubbelt så lång väntetid för behandling av lungcancer jämfört med Dalarna. Vi vill ändra på detta genom att bland annat införa ett vårdgarantikontor, som syftar till att hitta vårdgivare till patienter där regionen inte kan uppfylla vårdgarantin inom ramen för den egna verksamheten.

Vi vill också införa patientlotsar som kan hjälpa de svårast sjuka att hitta rätt i vården och ge fler vårdgivare chansen att erbjuda vård enligt Lagen om valfrihetssystem inom specialistvården. Detta har varit framgångsrikt i flera andra landsting och regioner. Långa väntetider på akuten är något som många västmanlänningar upplever som ett problem. Detta vill vi lösa genom att bland annat införa medicinska ronder på exempelvis äldreboenden, där många av de svårast sjuka ofta åker in på akuten. Med medicinska ronder kan man förebygga akutbesök. Regionens ska i alla delar uppfylla de nationella kraven på tillgänglighet och behandlingstider. Om regionen inte klarar av att ge patienten vård i tid, ska patienten inte behöva betala någon avgift för vårdbesöket.

Moderaterna vill skärpa reglerna för vårdgarantin. Kontakt med vårdcentral ska kunna ske samma dag, läkarbesök på vårdcentral inom sju dagar. Besök i specialistvård ska ske inom 40 dagar, i stället för dagens 90, och åtgärd/behandling inom 60 dagar, istället för dagens gräns på 90 dagar. För att tydligare sätta rätt vård i rätt tid i fokus vill vi också införa ett stimulansmedelpaket för tillgänglighet där hela vårdkedjan mäts och de verksamheter som klarar vårdgarantin och kortar väntetiderna får ta del av en extra ersättning – så kallade kömiljoner.

Vi är stolta över våra fyra sjukhus och den vård som dagligen finns till för västmanlänningarna. Vi vill att principen "en patient, en journal" ska gälla. Samma journal bör gälla inom sjukhusvård, primärvård, elevhälsa, hemsjukvård och andra instanser. Alla patienter ska ha rätt att ta del av sin journal och även kunna spärra den.

Under de närmaste 5-10 åren kommer stora förändringar att ske av den sjukhusanknutna vården i Mälardalen. Nya behandlingsmetoder, utrustning och mediciner är bara en del av förändringarna. I takt med att sjukvården blir allt mer avancerad och specialiserad måste regioner och landsting dela upp olika behandlingar mellan sig och samla "smala" specialiteter på några få ställen, för att på så sätt kunna erbjuda bästa möjliga vård och behålla personal. Det är därför viktigt att regionen redan nu satsar på några spetsområden. Inom dessa områden ska den västmanländska sjukvården vara ledande i Sverige.

Moderaterna i Region Västmanland prioriterar att samarbetet mellan sjukvårdshuvudmännen utvecklas. Redan idag har vi flera områden som vi samarbetar inom t.ex. tvätt och ambulansdirigering, Region Västmanland köper riks- och regionvård av Uppsala, Örebro och Stockholm.

Avgörande för Västmanlands sjukhus framtid är hur framgångsrika regionen är i arbetet med den så kallade nivåstruktureringen. Den innebär att vård och behandlingar i större utsträckning koncentreras till färre kliniker och sjukhus. De som gör få operationer/ingrepp eller har få patienter inom en diagnosgrupp kommer att vara tvungna att upphöra med den verksamheten. Det är därför viktigt att regionen tidigt bestämmer sig för vad våra verksamheter ska vara ledande i och inom vad Västmanlands sjukhus ska vara förstahandsalternativet för andra regioner/landsting.

Idag saknas vårdgaranti för återbesök. Att kunna erbjuda återbesök inom en medicinskt prioriterad tidsgräns bör vara minst lika viktigt som att kunna erbjuda nybesök inom vårdgarantin. Problem med oklara återbesök återkommer ständigt i de patientberättelser som exempelvis cancerpatienter delar med sig av. Regionen måste således skapa bättre rutiner för återbesök.

Moderaterna vill införa en nollvision för skador i vården. Övermedicinering, felaktig medicinering, fallskador och vårdrelaterade infektioner är de vanligaste orsakerna. Socialstyrelsen har övergripande uppskattat att vårdskadorna kostar regionen 100 miljoner kronor årligen.

30 procent av alla inläggningar på sjukhus har sitt ursprung i felaktig medicinering. Läkemedelsgenomgångar är en enkel och kostnadseffektiv lösning. Därför vill vi i Moderaterna särskilt framhålla vikten av att sådana genomgångar regelbundet genomförs i syfte att minska vårdskadorna.

Idag avbokas över 50 000 vårdbesök inom Västmanlands sjukhus varje år och många av dem väldigt sent in på besöket, utan att patienten debiteras. Detta innebär att tid som kunde ägnats åt patientbesök går till spillo. Vi föreslår att man dels inrättar en central, enkel funktion för att avboka besök och en avgift för de som avbokar

sina besök sent. Vi anser också att man bör utveckla smarta lösningar så att exempelvis de som bor i exempelvis Norberg inte nödvändigtvis måste kallas till mammografin i Västerås första tiden på morgonen.

Idag motsvarar de mest sjuka äldre fem procent av patienterna men upptar 50 procent av sjukvårdens resurser. Därför är det angeläget att bättre samordna vården för denna grupp. Idag faller de ofta mellan stolarna när de har stora behov av både äldreomsorg, kommunal hemsjukvård, primärvård, akutvård och sjukhusens olika kliniker.

Vi vill prova nya driftsformer även inom sjukhuset som ger möjlighet för personalen att utvecklas. Ett exempel kan vara att lägga ut en klinik på så kallad intraprenad. Det innebär att personalen själva tar över och driver verksamheten.

Moderaterna säger nej till sprututbytesprogram då vi menar att regionens uppgift inte kan vara att underlätta för missbrukare att injicera. I stället ska vi bedriva god vård för missbrukare utan att erbjuda fria sprutor.

Vi ser också möjligheter till ökad medfinansiering inom vården, där patienten själv kan välja att betala extra för vissa hjälpmedel. Exempelvis fritt val av hörselapparat genom hörselcheckar som i Skåne och Stockholm samt möjlighet till medfinansiering vid starroperationer för att få en bättre lins än den standard som erbjuds.

Moderaterna arbetar för att:

- Halvera vårdköerna som ett första steg
- Skärpa vårdgarantin till 0, 7, 40 respektive 60 dagar
- Införa kömiljoner i syfte att korta väntetiderna
- Slopa patientavgiften för de patienter som får vänta längre på vård än vårdgarantins ramar
- "En patient, en journal" ska vara målet i alla instanser som patienten kommer i kontakt med
- Inrätta ett vårdgarantikontor
- Införa patientlotsar och barnlotsar
- Införa valfrihet inom specialistvården
- Införa en garantitid för återbesök efter behandling/operation
- Läkare alltid ska informera om de valmöjligheter som finns
- Öka intäkterna av såld vård
- Västerås sjukhus ska vara Sverigeledande inom vissa behandlingsmetoder
- Förbättra hygienrutinerna och minska andelen trycksår
- Öka antalet regelbundna läkemedelsgenomgångar
- Inrätta en central avbokningsfunktion
- Debitera sena avbokningar
- Öka personalens kunskaper att möta kroniker och multisjuka äldre

- Lägga ut en klinik som intraprenad

En psykiatri som ser alla patienter

Socialstyrelsen har, i flera rapporter, visat att äldre med psykisk ohälsa inte får den vård och omsorg som de behöver. Varje dag tar en person över 65 år sitt liv. Majoriteten av dessa lider av en psykisk sjukdom.

Genom att inrätta en äldrepsykiatrimottagning kan specialistkompetens rekryteras och patienter över 65 år få ett ännu bättre omhändertagande än i dagsläget. Äldrepsykiatrimottagningar finns idag på många håll i landet och erfarenheterna är goda.

Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har haft en 20-procentig ökning av patienter. Det innebär också att allt fler hamnar i glappet mellan BUP och Vuxenpsykiatri. Åldersgränsen är 18 år, därefter flyttas patienten från BUP till Vuxenpsykiatri. Övergångarna fungerar inte bra, och patienten riskerar att drabbas i och med denna skarpa gräns. I stället borde gränsen göras mer flexibel där man utgår från vad som är bäst för patienten. Så sker i dag i flera andra landsting och regioner.

Det har under lång tid varit svårt att rekrytera fasta läkare till psykiatri i Västmanland. Under 2017 har fler fasta läkare rekryterats, men för att fortsätta minsningen av hyrläkarberoendet krävs ytterligare insatser. Det är av stor vikt att AT-läkarna får ett gott mottagande och bra stöd i sin tjänstgöring. Region Västmanland behöver också marknadsföra sig själva gentemot ST-läkare och exempelvis delta på nationella konferenser och kongresser.

Administrationen för vårdpersonalen behöver minska. Arbetsvillkoren för sjuksköterskor behöver förbättras och trenden är tyvärr att fler sjuksköterskor behöver hyras in. Vi anser att statusen för psykiatri behöver höjas, det kan ske genom att framgångsrika exempel inom psykiatri lyfts fram. Det kan handla om nya arbetssätt, stor patientnöjdhet, forskningssatsningar eller annat.

I dagsläget finns ett stort missnöje med en stor del av psykiatriens lokaler. Det saknas bland annat arbetsrum och BUP-akuten är inklämd i en trång korridor. Det går ut över arbetsmiljön och försvårar rekryteringen av ny personal. Vi anser därför att en samlad lokalöversyn av hela psykiatri på Västerås sjukhusområde bör genomföras med fokus på patienternas perspektiv.

Västmanland sticker ut negativt i landet avseende klagomål till IVO (Inspektionen för vård och omsorg) på allmänpsykiatri. Endast Stockholm, Skåne och Västra Götaland har fler utredda klagomål av IVO.

Patientnämnden är ofta första instans att ta emot klagomålen och behöver få bättre redskap att hantera dessa.

I dag finns ingen länsorganisation för elevhälsan. Elevhälsan ser olika ut i olika kommuner, exempelvis köper Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg in psykologer per timme. Men man köper inte in timmar för att följa upp eleven efteråt. I dag finns många olika enheter inom första linjen. Ungdomsmottagningar, elevhälsan, BVC, Barn- och ungdomshälsan och primärvården. Många av dessa personer gör samma sak men ändå faller människor mellan stolarna. Det är slöseri med resurser och enheterna måste samarbeta mer. Ett steg är att flytta elevhälsan från kommunal regi till regionen.

Ungdomsmottagningarna spelar en viktig roll i Västmanland och det är viktigt att deras uppdrag är tydligt. Samarbetet med övriga instanser ska fungera bra. Ungdomar ska kunna besöka ungdomsmottagningarna även under sommarmånaderna.

Att anonymt kunna få kontakt med till exempel en psykolog sänker trösklarna för att våga ta kontakt och söka vård. Internet erbjuder här stora möjligheter till att fler kan få stöd och vård. Region Västmanland har här en viktig roll att spela. Om det blir lättare att få kontakt med vården kan fler få hjälp. Därför föreslår vi att man gör ett försök med en chattfunktion inom psykiatrin, gärna i samverkan med andra landsting.

Enligt uppgift från läkare träffar läkarna inom psykiatrin 1,5 patienter om dagen och var tredje besök avbokas. Vi vill se en effektivare psykiatri och vill därför införa mål om att läkarna ska träffa fler patienter och färre besök ska avbokas.

Väntetiderna inom Barn- och ungdomspsykiatrin har ökat kraftigt de senaste åren. Idag får endast tre av sju barn vård inom vårdgarantins gränser. Denna utveckling måste vändas.

På Psykosmottagning Öster som ligger på sjukhusområdet önskar man flytta utanför sjukhuset: Patientgruppen drar sig från att besöka mottagningen och tröskeln är lägre om man känner att man inte befinner sig på ett sjukhus. Det är svårt att få patienterna att besöka mottagningen som det är, många uteblir. All öppenvård behöver inte vara på sjukhusområdet.

Region Skåne har genomfört ett lyckosamt försök med vårdhund inom psykiatrins slutenvård. Barn- och ungdomspsykiatrins slutenvårdsavdelning har hyrt in en vårdhund med certifierad hundförare som besökt avdelningen 2-3 gånger i veckan. De arbetar bland annat med att dämpa ångest, oro, rastlöshet och att förbättra koncentration och uthållighet. Försöket i Malmö visar på hundens ångestdämpande effekter för patienterna. Därför föreslår vi att Västmanland inför en vårdhund på försök inom psykiatrin.

Västmanland har stuckit ut negativt i statistiken över självmord i landet. Regionen behöver erbjuda daglig samtalskontakt till de patienter som är självmordsbenägna i syfte att minska antalet självmord. Daglig samtalskontakt är det enskilt viktigaste om man ska kunna förhindra självmordsbenägna patienter att begå självmord.

För att stärka psykiatrin krävs också satsningar på forskning. En centrumbildning syftar till att samla kompetens och knyta samman universitet och högskolor med näringsliv och Region Västmanland. Det innebär kraftigt förbättrade möjligheter till forskning och utbildning på arbetsplatsen. Genom en centrumbildning kommer vi kunna ge rättspsykiatrins patienter ännu bättre vård baserad på bästa möjliga kunskap.

I dialog med företrädare för rättspsykiatrin har önskemålet om centrumbildning varit tydligt. Vi ser goda möjligheter att inrätta ett rättspsykiatriskt centrum i Sala. Detta bör ske i nära samarbete med Centrum för klinisk forskning (CKF). Vi ser också möjligheten att ta initiativ till centrumbildning i samverkan med Uppsala och Gävleborg.

Moderaterna arbetar för att:

- Inrätta en äldrepsykiatrimottagning
- Öka tillgängligheten till ungdomsmottagningarna i hela länet
- Införa en flexiblare åldersgräns för BUP
- Säkerställ mer attraktiva arbetsvillkor för att minska hyrpersonalberoendet
- Flytta elevhälsan från kommun till region och se över hur enheterna inom första linjens psykiatri kan samarbeta
- Införa mål om att läkarna inom psykiatrin ska träffa fler patienter
- Garantera daglig samtalskontakt för självmordsbenägna patienter
- Införa vårdval inom öppenvårdspsykiatrin
- Inrätta en chatt för personer med psykisk ohälsa
- Inrätta ett rättspsykiatriskt centrum
- Undersöka möjligheten att bygga ut rättspsykiatrin
- Bättre ta vara på AT-läkare och marknadsföra psykiatrin mot ST-läkare
- Införa mål om färre avbokningar inom psykiatrin
- Inrätta ett pris för framgångsrika exempel inom psykiatrin
- Säkerställa att Åtstörningsenheten har tillgång till fast läkare
- Tydliggöra primärvårdens uppgift inom psykiatrin

Personalen – vår viktigaste resurs

Alla anställda ska känna stolthet över att arbeta i Region Västmanland. Ett led i detta arbete är att på olika sätt lyfta fram förtjänta medarbetare och ge verksamheterna möjlighet att visa alla de goda resultat som de utför vid exempelvis Regionens dag som vi vill återinföra. Behovet av hyrpersonal måste minska. Här måste regionen utveckla en bättre personalpolitik som lockar fler att ta fasta anställningar. Det kan handla om bättre förmåner, utbildning och möjligheter till forskning.

Lönerna ska vara jämställda och konkurrenskraftiga, individuellt satta och påverkbara för en stark löneutveckling. All personal ska kunna göra lönekarriär och lönesystemet måste i större utsträckning premiera de med nära vårdkontakt. Att byta arbetsplats ska inte vara det enda sättet att kunna påverka sin lön. Vi vill utveckla arbetet med att överföra arbetsuppgifter mellan yrkesgrupper. Sjuksköterskor kan avlasta läkare som i sin tur kan avlastas av fysioterapeuter, undersköterskor, medicinska sekreterare och anställda inom enheten "Vårdnära service". Det är dock viktigt att den frigjorda tiden tydligt redovisas.

Personalens trygghet på arbetsplatsen är viktig. På många håll i landet har vårdpersonal vittnat om hur kriminella gäng inne på sjukhus hotar personalen på olika sätt. Moderaterna kräver att väktarbemanningen på sjukhuset ökar där behov finns och att all förekomst och hot och våld anmäls och följs upp. Personal som drabbas ska ges stöd och förebyggande utbildningsinsatser genomföras. Begränsningar i hur många anhöriga som får följa med patienten in på sjukhuset ska finnas.

För att kunna erbjuda vård som är effektiv och som når framgångsrika resultat är det viktigt med bra ledarskap. Satsningar på ledarskapsutbildningar bör därför särskilt lyftas fram. Ett bra ledarskap ger också bättre arbetsmiljö och goda förutsättningar för nöjda medarbetare, något som är viktigt i arbetet med att göra Region Västmanland till en attraktiv arbetsgivare både i nutid och i framtid. Chefsrollerna i regionen behöver utvecklas. Inte minst gäller det hur löne- och utvecklingssamtal sker mellan lönesättande chef och anställd. Alla anställda ska ha personliga karriärplaner.

Sjukfrånvaron har ökat under senare år, och är bland de högsta i landet. Ökningen är störst bland anställda under 30 år och kvinnornas sjukfrånvaro är dubbelt så hög som männens. Utvecklingen är mycket oroande och regionen måste ta krafttag för att minska antalet sjukskrivningar. Vi vill analysera hur stor andel av sjukskrivningarna som är arbetsrelaterade för att kunna sätta in rätt åtgärder. Dessutom behöver en rehabiliteringssamordnare upphandlas som kontaktar sjukskriven personal, detta i syfte att den sjukskrivne ska få kontakt med en extern part och snabbare komma tillbaka i arbete.

Vi vill också minska administrationen för vårdpersonal, då den äter upp en allt större del av arbetstiden. Ett initiativ är att låta medicinska sekreterare gå med på ronder för att undvika dubbelarbete.

För att stärka regionen som arbetsgivare vill vi inrätta en visselblåsarfunktion. Det innebär en kanal och rutiner för att kunna anmäla missförhållanden på arbetsplatsen anonymt. Det kan handla om mobbning, sexuella trakasserier, arbetsmiljöproblem med mera.

Moderaterna arbetar för att:

- Öka möjligheterna till lönekarriär
- Behovet av hyrpersonal ska minska
- Minska administrationen för vårdpersonal

- Alla anställda ska kunna känna sig trygga på arbetsplatsen
- Öka väktarbemanningen vid sjukhusen
- Premiera ledarskapskompetens vid chefsrekrytering
- Alla anställda ska ha en karriärplan
- Premiera förtjänstfulla insatser bland medarbetare
- Utveckla arbetet med att flytta kompetens mellan yrkesgrupper
- Öka möjligheterna att bedriva forskning kombinerat med kliniskt arbete för fler yrkesgrupper
- Införa drogtester av nyanställd personal
- Analysera hur stor del av sjukfrånvaron som är arbetsrelaterad
- Inrätta en visselblåsarfunktion

Tandvård av högsta kvalitet

Det förebyggande arbetet i förskolor och skolor är mycket viktigt för att barn och ungdomar ska etablera en god munhälsa. Folk tandvården AB bör underlätta för klinikerna att söka pengar för projekt där de samarbetar med förskolor och skolor i förebyggande syfte.

Bolagiseringen av Folk tandvården har varit framgångsrik. Det behöver dock analyseras huruvida klinikernas möjligheter till ökat självstyre kan utvecklas. Västmanlänningarna har möjlighet att teckna frisktvårdsavtal som är en slags försäkring. Dock har få västmanlänningar tecknat avtalet jämfört med andra landsting. Folk tandvården AB bör i större utsträckning premiera kliniker som får fler patienter att teckna frisktvårdsavtal.

Det råder idag stor ojämlikhet bland klinikerna avseende patientgrupper. Vissa kliniker har stor andel barn med mycket dålig munhälsa som kräver omfattande åtgärder, samtidigt som de inte får tillräcklig ersättning för detta. Vi vill se över ersättningssystemet men också skapa en möjlighet där barn kan listas på andra kliniker än den geografiskt mest närbelägna.

Periodvis har vissa kliniker haft stor brist på personal. För att underlätta vid krissituationer bör Folk tandvården AB utreda möjligheten att införa en bemanningspool av tandvårdspersonal. Det behövs också fler utbildningsplatser i regionens närhet för tandvårdsyrkena.

Vi anser att Specialisttandvården som idag ligger inom Västmanlands sjukhus ska föras över till Folk tandvården. Det skapar nya utvecklingsmöjligheter för Folk tandvården och ger möjlighet till högre kompetens bland personalen vilket gagnar patienten.

Moderaterna arbetar för att:

- Öka satsningarna på förebyggande tandvård i skolorna

- Se över ersättnings- och listningssystemet för barn
- Utredda möjligheterna till en bemanningspool av tandvårdspersonal
- Specialisttandvården som idag ligger inom Västmanlands sjukhus ska föras över till Folk tandvården

Ett friskare Västmanland

Regionens Liv och hälsa-undersökningar visar att unga mår allt sämre. Västmanlänningarnas hälsa utvecklas inte heller i en positiv riktning. Övervikt är ett växande problem och Västmanland visar på sämre resultat än riket i stort. Tillitsproblemen ökar och fler upplever oro och stress. För barn och ungdomar har den psykiska hälsan kraftigt försämrats.

Det behövs insatser för att möta utvecklingen, särskilt den växande psykiska ohälsan. Grunden är att varje person har ett eget ansvar för sin egen hälsa och välmående men Region Västmanland har en roll för att påverka dess utveckling. Ett framgångsrikt och långsiktigt hälsoarbete kräver ett kontinuerligt arbete med att främja folkhälsa i länet och ska ske i samarbete med andra aktörer.

Vi vill bryta stigmatiseringen av psykisk ohälsa och sänka trösklarna in till psykiatrin. Vi vill öka förskrivningen av fysisk aktivitet på recept. Fysisk aktivitet minskar stillasittandet och ökar patientens psykiska, fysiska och sociala välmående. Det förebygger också många sjukdomar.

Vår framtid är våra barn. Vi vill därför att skolan ska bli bättre att möta upp barn och ungdomar som mår dåligt. Vi ser bland annat en ökning av att barn mår psykiskt dåligt och en tilltagande barnfetma. För att ge möjlighet att hjälpa barnen tidigare vill vi sudda ut gränsen mellan skolans elevhälsa och sjukvården. Vi vill att Region Västmanland tar över ansvaret för elevhälsoarbetet. Samma journal ska gälla och följa patienten oavsett var man söker vård. Idag har elevhälsan och sjukvården olika journalsystem vilket innebär ett stort merarbete för personalen.

Företagshälsovården spelar en viktig roll för att förbättra västmanlänningarnas välmående. Moderaterna tycker det är viktigt att företagsläkare kan remittera direkt till specialistvården, något som tidigare varit svårt och krångligt.

Region Västmanland kan inte och ska inte bedriva all verksamhet själv. Det behövs samtidigt mer av innovations- och nytänkande i regionen. Det finns många som regionen kan ta hjälp av för att lösa och utveckla servicen till länets invånare. Vi vill utveckla nya former för samarbete mellan regionen och länets föreningsliv.

Föreningslivet i Västmanland bedriver ett omfattande folkhälsoarbete. Länets idrottsföreningar och Friskis och svettis är bara några exempel. I syfte att lyfta folkhälsoarbetet ytterligare så anser vi att regionen via avtal med

föreningslivet ska lägga ut en större andel av folkhälsoarbetet på föreningarna. Det kan vara att tillgodose träningstillfällen för de som får motion på recept, rökslutarhjälp och kostrådgivning. Enligt vår mening är den typen av lösningar bättre än att regionen bygger vidare på lösningen med ytterligare hälsocenter. Vårt förslag omfattar även att vårdcentraler och kliniker ska ges stöd och hjälp att utveckla den här typen av samarbete. I förlängningen innebär det att nuvarande system med hälsocenter avvecklas. Revisorerna har också kritiserat hälsocentren och den bristande samordningen med primärvården.

Sedan lång tid finansierar regionen studieförbunden via bidrag. Som ett led i att utveckla servicen till medborgarna och samtidigt bättre ta vara på de resurser som studieförbunden utgör vill vi att regionen sluter utvecklingsavtal med dem. Det kan vara om uppgifter som ekonomisk rådgivning till utsatta och språkträning för anställda. Det är bättre att regionen tar vara på andras kompetens och resurser på ett bättre och mer strukturerat sätt än att regionen bygger upp egna verksamheter.

Samspelet mellan regionen, länets kommuner och civilsamhället om det förebyggande arbetet med ohälsa måste bli bättre. Det är först när det fungerar som verkliga resultatförbättringar kan nås.

Moderaterna arbetar för att:

- Öka fysisk aktivitet på recept
- Hälsoarbetet ska utgå från vårdcentralerna
- Flytta ansvaret för elevhälsan från region till kommun
- Möjliggöra för företagshälsovården att remittera direkt till specialistvården
- Öka samarbetet med föreningslivet

Bäst och mest för skattepengarna

Västmanland och regionen står inför stora utmaningar. Utmaningarna är bland annat den nya tekniken samt nya mediciner och behandlingar som kan bota allt fler. En allt större och äldre befolkning som är i behov av mer vård och omsorg. Utmaningarna handlar också om skärpta regler för vad som är god och säker vård, stora svårigheter att rekrytera kvalificerad personal och ett eftersatt fastighetsbestånd som behöver rustas upp.

Vi prioriterar vårdens resultat, effektiva förvaltningar och att ekonomin är sund och hållbar. Skatteintäkterna är regionens viktigaste finansieringskälla, följt av statsbidrag och avgifter. Det är viktigt att det är ordning och reda i ekonomin. Regionen ska leva upp till kraven på god ekonomisk hushållning. Skatten ska vara oförändrad, 10:88. Det finns inte utrymme att sänka skatter och avgifter med tanke på de utmaningar regionen står inför.

Regionen ska de närmaste 15 åren investera 14,2 miljarder kronor i nya fastigheter, renoveringar av befintliga fastigheter, ny teknik och utrustning. Nya sjukhus ska byggas i Sala, Västerås och Köping. Byggandet av nytt

sjukhus i Sala påbörjas. Nytt sjukhus i Västerås beräknas stå klart 2025. Därefter påbörjas byggnationen i Köping. Investeringarna kostar. Det innebär ökade driftkostnader med 4–500 miljoner kronor per år.

Västmanlands sjukhus har gjort stora underskott de senaste åren. Det faktiska underskottet för Västmanlands sjukhus var 213 miljoner kronor för 2017. Det äventyrar regionens ekonomiska möjligheter att långsiktigt investera i en god hälso- och sjukvård.

Vi anser att samarbetet mellan regionen och våra grannar kan utvecklas ytterligare inom områden som ekonomisystem och lönehantering, IT-utveckling, anläggningsdrift, inköp och kunskapsutveckling. Alla behöver inte göra allt. Det går att dela upp uppgifterna mellan sjukvårdshuvudmännen.

Under de senaste åren har man valt att avgiftsbefria bland annat vård för personer över 85 år och besök till mammografien. Det har inte gått att påvisa att fler uppsökt vården på grund av avgiftsfriheten, varför vi ifrågasätter behovet av att avgiftsbefria vissa besök och åldersgrupper.

Landstingsfullmäktige beslutade 2012 att ge asylsökande, gömda och papperslösa personer som uppehåller sig i Västmanlands län rätt till sjukvård, tandvård samt habilitering och hjälpmedel på samma villkor som för folkbokförda i Västmanlands län. Från Moderaternas sida hade vi inställningen att västmanlänningarna inte skulle subventionera en misslyckad asylpolitik. Det finns därför anledning att se över i vilken utsträckning kostnaderna har ersatts från statens sida samt göra en jämförelse mellan Västmanlands regelverk och övriga regioner och landsting, i syfte att nå nationell enighet. Moderaterna i Västmanlands inställning är att regionen endast ska erbjuda vård till gömda enligt lagens krav.

Moderaterna arbetar för att:

- Skatten ska vara oförändrad
- Avgifter ska prövas noga
- Patientens fakturor ska samlas månadsvis
- Att en internutbildning om upphandling och affärsmässighet inrättas
- Minska antalet fullmäktigeledamöter
- Anställningsstopp för stabsfunktioner
- Minska antalet policys och styrdokument inom regionen
- Utveckla samarbetet med närliggande regioner och landsting inom exempelvis ekonomisystem och lönehantering

Digitalisering för en smidigare vardag

Moderaterna vill se en kraftfull digitalisering av regionens verksamheter som är till för patienterna och invånarna. Det leder till att vården både ökar produktiviteten och kommer närmare patienten genom tekniska lösningar. Med digitala lösningar kan patientens ställning stärkas, det blir lättare att vara delaktig i vården och vara en medskapare. Det gör vardagen enklare och smidigare. Desto längre Region Västmanland väntar med att ersätta analoga metoder med digitalisering, desto längre tvingas vi fortsätta med ineffektiva och osäkra metoder. Lika enkelt som det är att via nätet följa ett paket med varor som beställts från utlandet, lika enkelt bör man kunna följa sin remiss till en operation. Digitaliseringen måste vara en del av vårdlogistiken och arbetet måste ske regelbundet. Dessutom måste digitalisering handla om en helhet och inte en isolerad fråga om IT-lösningar.

Digitalisering ska ses som en investering. Konsultföretaget McKinsey hävdar i en rapport att Sverige skulle kunna spara 180 miljarder kronor varje år genom att digitalisera vården rätt och därigenom till exempel minska antalet onödiga besök och felmedicineringar. Många av sjukvårdens informations- och dokumentationssystem upplevs som tidstjuvar som varken stöder personalen eller ger rätt information och stöd i arbetet. Vi ser digitalisering som ett sätt att minska onödig administration.

Framtidens vård kräver också nya kunskaper och nya arbetsätt. Digitala beslutsstöd som med hjälp av artificiell intelligens hjälper vårdpersonalen att både diagnostisera och skapa en behandlingsplan finns redan. Vi vill att regionen identifierar vilka digitaliseringsbehov som finns, och där andra redan har lösningar som vi kan införa.

Vi vill bland annat se ett digitalt diagnosstöd för läkare och en digital vårdcentral som ett alternativ och ett komplement till de fysiska vårdcentralerna för de patienter som så önskar. Utgångspunkten är att digitala vårdbesök ska ha samma avgifter som fysiska besök. Kallelser till vården ska kunna ske genom digitala brevlådor. Vi vill också införa en digital vårdgaranti som innebär att den som ringer 1177 ska få svar inom 24 timmar, till skillnad från dagens gräns på 72 timmar.

Moderaterna arbetar för att:

- Kommunikation med patienter ska erbjudas via digitala verktyg när det är möjligt
- Införa en digital vårdgaranti där 1177 har max 24 timmars väntetid
- Teknikutvecklingen och digitaliseringen ska användas som ett redskap att öka människors självbestämmande, tillgång och möjlighet till information om den egna vården
- Öka kunskaperna om digitalisering både hos chefer och medarbetare
- Genom digitala verktyg göra det enklare för patienten att följa sin remiss, behandling och information om sin sjukdom
- Regionen identifierar digitaliseringsbehov där andra har lösningar som går att införa även i Västmanland

Miljö är allas ansvar

Region Västmanland ska vara en av de främsta regionerna i landet när det gäller miljöarbete. I samband med de omfattande investeringar som görs i olika lokaler ska miljöinvesteringar göras och nya, skärpta miljömål, sättas upp. Arbetet med förbättra utbudet och tillgängligheten i kollektivtrafiken är en viktig del i vårt miljöarbete. Vi vill att regionens inköpsverksamhet och samarbeten ska ha miljöfokus. Regionen har ett särskilt ansvar för att minska den påverkan som läkemedel har på miljön. Det är också viktigt att överblivna läkemedel hanteras säkert och att förhindra onödig läkemedelsanvändning.

Västmanland ska arbeta mot klimatförändringarna. Vi vill se en klimatpolitik där pengarna används effektivt. Varje klimatkrona ska utvärderas med målet att ge så stor nytta som möjligt. Tillväxt måste kunna ske samtidigt som vi minskar utsläppen. Genom att utnyttja modern teknik bättre, och exempelvis möjliggöra återbesök inom sjukvården via Skype, kan vi minska antalet resor till och från vårdinrättningar.

Vi moderater vill också att regionen utvecklas i enlighet med de områden som definieras i FN:s Agenda 2030. Det är viktigt med en utveckling av regionen som tar hänsyn till hållbar ekonomi, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet. Genom detta kan vi nå långsiktigt hållbara lösningar för regionens medborgare, anställda, verksamheter och näringsliv.

Antibiotikaresistensen sprider sig över världen och är ett eskalerande hot mot den moderna sjukvården. Sjukdomar som i dag är möjliga att behandla och bota riskerar att bli dödliga på sikt, vilket i sig hotar välfärden i en bredare bemärkelse. Resistensen är en sak som måste hanteras både nationellt och lokalt. Förskrivningen av antibiotika i regionens verksamheter måste minska och kläd- och hygienrutiner måste följas bättre för att minska smittspridning.

Livsmedelsproduktion har stor miljöpåverkan och vi vill gynna det lokala näringslivet. Därför föreslår vi att regionens mat ska ha så kort transportsträcka som möjligt och livsmedelsupphandlingarna ska kunna delas upp, annars får de lokala producenterna svårt att vara med. I dagsläget finns ett stort antal mål för livsmedel, bland annat KRAV-märkt och Fair trade, som har visat sig svårförenliga med kravet om närproducerade livsmedel.

Moderaterna arbetar för att:

- Bygga klimatsmart i samband med fastighetsinvesteringar och byggnationer som regionen genomför
- Ställa hårdare miljökrav i upphandlingar
- Minska antalet resor, genom att exempelvis genomföra återbesök via ny teknik
- Regionens mat i största möjliga mån ska vara närproducerad när så är möjligt
- Motverka antibiotikaresistens.
- Fossilfri fordonsflotta senast 2025

- Stötta Agenda 2030
- Införa fler elbussar senast 2020
- Utöka antalet laddstolpar vid sjukhusen och säkerställa närhet till laddstolpar vid vårdcentralerna

Idéer för framtiden

Huvuddelen av personalen inom Region Västmanland har någon form av akademisk examen. Höga krav på kunskap och kompetens gäller i alla delar av verksamheten. En viktig del i att säkra regionens framtida personalbehov är att ge personalen möjlighet att kompetensutveckla sig. Genom Centrum för klinisk forskning (CKF) och i samarbete med Uppsala Universitet ges möjlighet för anställda att forska. Samarbetet mellan CKF och Mälardalens högskola behöver fördjupas. Vi vill införa testbäddar, en möjlighet för anställda och andra att pröva sina idéer i regionmiljö. Samarbetet med något eller några europeiska universitet ska utvecklas. Det är också mycket viktigt att forsknings- och innovationsresultaten kommer både allmänheten och anställda till del så att resultaten av forskningen kan göra nytta.

Moderaterna vill se fler forskartjänster, så kallade post doc-tjänster, i Region Västmanland. Tjänsterna utan det kan delas upp på flera av våra anställda/nyrekryterade. Det innebär att en läkare, sjuksköterska eller annan befattningshavare som uppfyller kraven som post doc ges möjlighet att till exempel kunna använda 20 procent av sin tjänst för forskning.

Under en längre tid har de praktiska inslagen på sjuksköterskeutbildningen varit otillräcklig. Det har medfört att regionen har varit tvungen att införa ett introduktionsår. Det har också varit oklart hur sjuksköterskepraktiken inom Region Västmanland utvärderats. Här behövs ett bättre samarbete med i första hand Mälardalens högskola och bättre praktik. Regionen måste arbeta mer aktivt mot universitet och högskolor för att stärka sjuksköterskeutbildningen.

Regionen har tidigare ägt ett flertal folkhögskolor. Idag finns endast Tärna folkhögskola kvar i regionens regi. Det är en liten verksamhet som vi bedömer skulle kunna utvecklas bättre i en annan aktörs regi. Därför föreslår vi att man ser över möjligheten för en kommun, stiftelse eller annan aktör att driva Tärna folkhögskola.

Innovationsslussen möjliggör för företag och anställda inom regionen att utveckla produkter och tjänster inom vården. Vi vill öka möjligheterna till deltagande i Innovationsslussens verksamheter. På sikt kan detta även innebära nya intäkter för regionen.

Moderaterna arbetar för att:

- Förbättra praktiken för sjuksköterskestudenter

- Öka samarbetet med Mälardalens högskola
- Utveckla samarbetet med något eller några europeiska universitet
- Premieringssystemet för de som forskar och vidareutbildar sig ska ses över
- Forskningsresultat ska snabbare bli kända bland anställda och medborgare
- Se över möjligheten att driva Tärna folkhögskola i annan regi

Ett företagsammare Västmanland

Västmanland är ett län med många och stora företag, framförallt inom den tunga industrisektorn. Det finns relativt få statliga myndigheter förlagda till länet. Mälardalens högskola är ett undantag. Region Västmanland är länets näst största arbetsgivare. Regionen tillsammans med länets kommuner har stor påverkan på möjligheterna för företag att verka och utvecklas.

Nya rapporter visar att nyföretagandet minskar i länet. Det är oroande. Färre nya företag innebär sämre förutsättningar för tillväxt och kan leda till att arbetstillfällena minskar vilket negativt påverkar regionens och kommunernas skatteintäkter. Det går att öka nyföretagandet och vända utvecklingen genom t ex att regionen, det privata näringslivet och kommunerna inrättar ett system med företagscoacher.

Om Västmanland ska vara ett alternativ för företag att utvecklas i och med god tillgång på arbetstillfällena så måste de politiska ledningarna såväl i Region Västmanland som i länets kommuner driva en mer företagsvänlig utveckling. Tyvärr har vi de senaste åren sett det motsatta. Aktiva beslut från regionledningens sida har inneburit att möjligheter för företag att bedriva verksamhet inom exempelvis vård och omsorg aktivt motarbetats. Det har drabbat fysioterapeuter. Entreprenaden av Bergslagsjukhuset i Fagersta har avslutats. Villkoren för de privata vårdcentralerna ifrågasätts.

Vinster i vården är ett ämne som engagerar och väcker debatt. Vår inställning är att positiva ekonomiska resultat (vinst) är nödvändigt och önskvärt såväl för privata som offentligt drivna verksamheter. Vinst är acceptabelt så länge som verksamheten levererar goda resultat vad gäller kvalitet, tillgänglighet och naturligtvis en god arbetsmiljö och bra villkor för de anställda. De verksamheter som bedriver verksamhet via avtal med regionen och är offentligt finansierad ska leverera enligt avtal. Gör de inte det ska regionen avsluta samarbetet.

60 procent av primärvården drivs av privata vårdcentraler. Regionens egna undersökningar visar att det är dessa som har högst betyg och mest nöjda patienter. Många gånger är det och har varit så att där det offentliga haft svårt att lösa uppgifterna har de privata entreprenörerna löst uppgifterna på ett bra sätt.

För att välfärden skall kunna utvecklas i takt med efterfrågan på längre sikt krävs nytänkande. Därför vill vi införa utmaningsrätt så att en entreprenör som tror sig kunna utföra en specifik tjänst billigare än regionen med bibehållen eller högre kvalitet anmäler detta och på så sätt utmanar regionen. Därefter kan landstinget starta en upphandling av tjänsten. En utmaning tvingar inte regionen att konkurrensutsätta den utmanade verksamheten, däremot ska en seriös bedömning av den egna verksamheten göras och beslutet motiveras.

Vi vill se mer av att regionen driver på och skapar förutsättningar för ett ökat företagande i hela länet. I den egna verksamheten föreslår vi försöksverksamhet med intraprenader och att problemverksamheter läggs ut på entreprenader. Regionen måste samtidigt bli bättre på att upphandla, följa upp och ställa krav på såväl egna som privata verksamheter.

Region Västmanland köper mycket vård och behandlingar. Det handlar då framförallt om region- och specialistvård. Vi vill ha in mer av "företagstänk" och affärsmässighet när landstinget upphandlar och sluter avtal med andra vårdgivare. Vi har lagt förslag och driver på för att regionen även ska erbjuda sig att utföra ingrepp och behandlingar åt andra landsting/regioner eller enskilda vårdgivare.

Vårt geografiska läge utgör både hot och möjligheter. Vi har tillgång till en mycket stor arbetsmarknad men vi ligger också nära Stockholm som självfallet är en magnet i dragkampen om kompetenta medarbetare. Den nuvarande situationen är mycket oroande. Många företag hindras i utvecklingen av bristen på rätt kompetens. Moderaterna vill lägga ut ett uppdrag för samordning och genomlysning avseende det aktuella läget för kompetensförsörjning. Det behövs dessutom ett arbete tillsammans med kommunernas näringslivsansvariga, Arbetsförmedlingen, ALMI och privata näringslivsfrämjande aktörer skapa ett nätverk med stödfunktion till företag som söker kompetens. Alla krafter måste samlas för att hjälpa till i det arbetet.

Vi anser även att personalrestaurangen Höjdpunkten samt café Bigarrå vid Västerås sjukhus bör läggas ut på entreprenad. Det finns ingen anledning till att regionen ska bedriva restaurangverksamhet om intresse finns från andra aktörer.

Moderaterna arbetar för att:

- Västmanland ska bli försöksregion för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker
- Införa utmaningsrätt i regionen
- Utveckla samarbetet med Västerås Science Park
- Nyföretagandet ska öka
- Västmanland ska bli den mest företagsvänliga regionen i Sverige
- Lägga ut sjukhusrestaurangerna Höjdpunkten och Bigarrå på entreprenad

Investeringar i fastigheter och teknik

De närmaste 15 åren ska Region Västmanland investera över 14 miljarder kronor i byggnader och utrustning. Då ingår bland annat sju miljarder kronor för ett nytt operationshus med kliniklokaler, behandlings- och patientrum i Västerås och en miljard kronor för en ny anläggning i Köping. Det var ungefär 50 år sedan de byggdes. Lokaler är slitna, underhållet eftersatt och svarar inte upp till de krav som är idag. Att lappa och laga i befintliga byggnader anses bli lika dyrt som att bygga nytt och omöjligt eftersom verksamheten måste bedrivas trots de omfattande ombyggnationer som det skulle innebära.

Investeringarna är nödvändiga och kommer att påverkas överväganden som vilka framtida verksamheter och profilområden samt uppdrag som sjukhuset i Västerås ska byggas för. Vi anser att diskussionerna och förändringar som nu är på gång med bland annat nivåstrukturering, förslag om att flytta ut sjukhusanknuten verksamhet till primärvården, ny första linjens sjukvård, investeringar i mobila enheter och mer av specialistvård i hemmen naturligtvis påverkar verksamheten vid sjukhuset och investeringarna. Beroende på beslutet som berör Västerås sjukhus påverkas även investeringen Köpings sjukhus.

Utöver investeringarna i sjukhusen i Västerås och Köping kommer nästan sju miljarder kronor att investeras i andra lokaler och utrustning, ny miljöteknik och för att säkra driften av regionens verksamheter.

Investeringen i Västerås sjukhus kommer att innebära ökade driftkostnader med 5-600 miljoner kronor. Det motsvarar en kronas skattechöjning. I takt med ytterligare investeringar ökar driftkostnaderna än mer. Det är en utmatning och för att regionen ska klara av investeringarna så måste det vara ordning och reda i ekonomin.

Det är nödvändigt att regionen under investeringsperioden löpande omprövar investeringsplanen. Vi motsätter oss byggandet av en solcellspark.

Det är också viktigt i det fortsatta arbetet att verksamheter och anställda är delaktiga i de överväganden som kommer att göras. Att största möjliga samsyn uppnås om prioriteringar mellan de som har att ta beslutet. Det är nödvändigt att beslutsunderlag och prognoser kvalitetssäkras i större utsträckning än vad som sker idag. Vi ser gärna en entreprenadmodell motsvarande den vid byggandet av ny vårdbyggnad.

Moderaterna arbetar för att:

- Alla investeringar ska prövas noggrant mot den nytta de ger
- Miljöerna där patienterna ska vistas ska vara trivsamma
- Regionens tekniklösningar ska vara i framkant

Vägval för Västmanland

En väl fungerande infrastruktur är en viktig framgångsfaktor i arbetet med att utveckla samhället och skapa goda förutsättningar för invånarna i Västmanland. Region Västmanland har, i och med övertagandet av planeringsansvaret för infrastruktur från länsstyrelsen, en ny och större roll i arbetet.

I konkurrensen med andra regioner och tillväxtområden är det viktigt att länet prioriterar strategiska investeringar i ett väl fungerande och säkert väg- och järnvägsnät. Att transporter mellan, till och från företag fungerar. Att invånarna har bra dagliga res- och pendlingsmöjligheter samtidigt som tillgången på bra och säkra IT-lösningar når hela länet. En väl fungerande infrastruktur är en viktig förutsättning för tillväxt som skapar de resurser som gör det möjligt för länet att utvecklas. Tillväxt är helt avgörande för alla satsningar i ny teknik, nya mediciner, högre löner och mycket annat som behöver göras.

När det gäller att prioritera infrastrukturinvesteringar anser vi följande:

1. Förbättrad funktion och ökad trafiksäkerhet, 2. Utvecklingen av transportövergripande transportsystem, 3. Utveckling av infrastrukturen för kollektivtrafik och 4. Utveckling av gång- och cykelinfrastruktur.

Genomgående för de fyra punkterna är att alltid ha ett miljöperspektiv i arbetet.

I de prognoser som presenterats konstateras att sjöfart är det trafikslag som bedöms öka mest följt av väg och järnväg. Det redovisas även att Västmanland har en hög vägtrafik tillväxt på 1,5 procent varje år. Ökningstakten för Europavägar är 1,70 och övriga vägar 0,95. Det innebär ökade behov att investera i väl fungerande kommunikationer.

Region Västmanland måste arbeta mer tillsammans med kommunerna, företagen och andra intressenter med att övertyga staten om att de statliga medel som avsätts till länets infrastrukturinvesteringar behöver öka. Idag tilldelas länet 827 miljoner kronor för perioden 2018-2029 infrastrukturinvesteringar. Det är i förhållande till de åtgärder och behov som redovisas inte tillräckligt. Vi kan även konstatera att Västmanlands län historiskt och i jämförelse med omkringliggande län, över tid, har haft en låg anslagstilldelning.

Västmanland är ett industrilän med två stora hamnar, Västerås och Köping. Stora investeringar görs i hamnarna för att tillgodose industrins behov av lösningar för stora och tunga transporter. Det är bra och nödvändigt, inte minst med tanke på de positiva miljöeffekter som det innebär att flytta transporter av gods från väg till sjöfart. För att skapa bättre möjligheter och öka tillgängligheten till länets hamnar är det nödvändigt att höja Hjulstabron och muddra farleden till Södertälje.

Av stor betydelse för att främja de storregionala utvecklingsmöjligheterna och inte minst i ett strategiskt perspektiv är det viktigt att långsiktigt arbeta för 4-spår mellan Stockholm och Västerås samt en restid om 40 minuter. Vi anser hela järnvägssystemet runt Mälaren i praktiken är i behov av ett nytt spårssystem med dubbelspår. Det gäller särskilt sträckan Västerås-Eskilstuna. Det norra spårssystemet, Bergslagspendeln, mellan Västerås-Fagersta-Ludvika behöver rustas upp. Järnvägssträckan mellan Västerås-Hallstahammar- Köping-

Arboga till Örebro är också i stort behov upprustning. Betydande investeringar i spårområdet och anslutningarna till och från Sala behöver genomföras.

Att det svenska europavägnätet är eftersatt är ett känt faktum. Det gäller inte minst de delar som sträcker sig genom Västmanland. Trafikverket har meddelat att åtgärder i närtid kommer att vidtas vad gäller E18 mellan Köping och Västjädra. Det är bra. Vi anser att Europaväg 20 mellan Arboga- Eskilstuna ska uppgraderas till motorväg innan 2025. Vad beträffar investeringar i mötesfria vägar i form av (vajerräcken och 2+1-vägar) anser vi att det många gånger innebär att nödvändiga genomgripande ombyggnationer/investeringar inte görs eller kraftigt senareläggs.

En god infrastruktur, bättre förutsättningar för person- och godstransporter och god tillgång till datakommunikation är en förutsättning för allt företagande. Bredbandsutbyggnaden i Västmanland måste fortsätta att prioriteras men fram till att den är helt utbyggd måste mobila lösningar till för att täcka hela länets svarta fläckar efter att Telia tagit bort sina ledningar.

Vi anser att Västmanland ska ha en ambition att alla boenden och företag ska ha tillgång till en bredbandsuppkoppling inom en snar framtid.

Moderaterna arbetar för att:

- Bygga ut E18 och E20 genom Västmanland till motorvägsstandard
- Bygga fyrspår mellan Västerås och Stockholm
- Säkerställa god tillgång till bredband i hela Västmanland
- Genomföra satsningar på Bergslagspendeln i stråket Västerås-Fagersta
- Skapa fler parkeringsplatser på sjukhusområdet

En trygg och modern kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är en central del att utveckla för att länet ska bli framgångsrikt. Cykel, bil och kollektivtrafik ska vara lätt att kombinera på det sätt som passar resenären.

Målet är att fler ska kunna jobba, bo och leva var de vill. Ha möjlighet att resa. För oss är det viktigt att det finns kollektivtrafik i hela länet. Det gör det mer attraktivt att bo i Västmanland och det ökar jobbmöjligheter.

Elbussarna är redan här, de självkörande fordonen testas nu i vanlig trafik, appar och andra digitala tjänster växer fram i snabb takt. Vi kommer att kunna ta del av en helt annan typ av kollektivtrafik som i mycket större grad är anpassad efter dig och dina behov. Den utvecklingen vill vi bejaka. Vi vill se en fossilfri fordonsflotta vad gäller bussar senast 2025.

Västmanland växer och de som åker, eller vill åka, buss eller tåg ökar. När vi bygger nya bostadsområden, nya arbetsplatser måste vi tidigt tänka på hur man kan väva in exempelvis busstrafik i området. Kollektivtrafiken ska vara en självklar och aktiv del i samhällsplaneringen.

Tryggheten ombord på länets bussar är viktig. Resenärer som betar sig olämpligt ska kunna avvisas och ordningsvakter tillkallas vid behov.

Vi vill också se mer wifi på bussen och tåget, arbetsdagen ska kunna börja när man stiger ombord.

Västerås är ett nav i Västmanland som många reser till och från. Vägnätet är i vissa delar överbelastat och det är trångt i de centrala delarna. För att minska vägtrafiken behövs fler knutpunkter där det är möjligt att byta från bil och cykel till kollektivtrafik kombinerat med infartsparkeringar. Vi ställer inte utbyggd kollektivtrafik mot nya vägar – utan vet att bägge behövs för att människors vardag ska fungera i ett växande Västmanland. Kollektivtrafiken ska vara modern, i tid och trygg.

Moderaterna arbetar för att:

- Tillämpa nolltolerans mot hot och våld mot chaufförer, i och kring bussar och tåg
- Ökade möjligheter till kameraövervakning i och runt stationsmiljöer i kollektivtrafiken
- Självkörande elbussar som är anropsstyrda och att införa elbussar i all stadstrafik, samt flextrafik
- Rent, snyggt och tryggt i och kring stationsområden
- Inför pendlarparkeringar som underlättar byte mellan cykel, bil och kollektivtrafik
- Inför smart turistinformation vid våra hållplatser för att göra det lättare för besökare och öka turismen

Hoppfull kultur för Västmanland

Varje medborgare skall utifrån sina egna intressen och smaker kunna konsumera eller delta i det kulturella skapandet. Det skall inte spela någon roll vart i länet man bor. Kulturen i Västmanland får inte vara en företeelse för några få, utan den skall vara tillgänglig för alla västmanlänningar.

Genom nya digitala sätt att sprida information på kan även länets kultur tillgängliggöras för flera och på enklare sätt. Precis som att digitaliseringen kommer bidra till utveckling av andra branscher, kommer digitaliseringen att vara en viktig katalysator i att tillgängliggöra västmanländska kulturella värden. Genom digitaliseringen ska det offentliga kultur tillgängliggöras och spridas till medborgare i Västmanland.

Därför ser vi moderater positivt på digitaliseringen inom kulturen. Däremot tror vi inte på lösningar där enskilda aktörer utvecklar egna plattformar, utan framgången kommer att bygga på samverkan. Därför ser vi gärna en ökad samordning mellan länets kommuner, lokala och regionala kulturaktörer, för att genom exempelvis databaser tillgängliggöra lokala arkiv, konst eller annan form av kulturella arv.

Kulturen bör vara en större del i skolan än vad den är idag, då det är viktigt att barn och unga tidigt får möjlighet att både se, höra, känna och själva utöva allt som ryms inom begreppet kultur. En ökad kulturell närvaro i skolan bör ske genom samverkan med kulturens aktörer.

Civilsamhället har en viktig roll för kulturens utveckling i länet. Genom en mångfald av kulturyttringar utvecklas kulturen i en riktning som speglar dagens samhälle. Det offentliga stöd till kulturell verksamhet skall primärt gå till verksamheter som riktas mot barn och ungdomar. Det i syfte att dessa målgrupper dels skall ges möjlighet att komma i kontakt med olika typer av kulturyttringar, men också för att värna om idén om att alla får möjlighet att vara med oavsett vem man är eller vart man kommer från.

Ett brett kulturutbud behöver inte helt finansieras av det offentliga, utan här finns det gott om ideella krafter som tillsammans kan finansiera sin egen verksamhet, exempelvis genom medlemsavgifter eller andra intäkter till verksamheten.

Det är en modern metod att finansiera projekt och idéer genom att söka donationer från många små finansiärer via så kallade crowdfunding-plattformar på internet. På detta sätt kan kulturproducenter nå ut till sin tilltänkta publik och söka förskottsbetalning och ekonomiskt stöd för att genomföra sin idé. Finansiering av kulturprojekten kan sedan stärkas upp av offentliga medel och slås ihop i en gemensam pott. Gräsrotsfinansieringen kan därför ses som ett komplement till mer traditionell kulturfinansieringen, inte som en ersättning.

I Västmanlands närhet finns det idag flertalet orkestrar som antingen drivs via det offentliga eller genom ideell organisering. Vår uppfattning är att det som skulle ge mest musik för pengarna är en gemensam symfoniorkester inom Mälardalsområdet. Både teatern och Västmanlandsmusiken är en viktig länsresurs som båda skall verka aktivt med att föra ut kulturutbudet till skolorna i länet.

Det finns många olika museer i Västmanland. Vi har ett stort och innehållsrikt länsmuseum i länet. I länets alla tio kommuner finns museiverksamhet av något slag. Det är bland annat i form av kyrkor, slott, andra historiska byggnader och platser. Det finns även museer som presenterar framstående västmanlänningars livsgärningar. Föreningslivet i länet svarar för en stor del av arbetet med att vårda och utveckla museiverksamheten i länet.

I takt med ny teknik och nya kommunikativa lösningar förändras förutsättningar för museiverksamheten. Särskilda insatser behöver därför göras med att höja kompetensen inom kultur och museiverksamheten vad gäller ny teknik.

Vi ser filmen som ett område inom kulturen som är på stark frammarsch. Närheten till Stockholm var avgörande när produktionen till tv-serien "Jordskott" valde Sala som plats för inspelningarna. Genom att

produktioner förläggs i Västmanland så ger det också positiva effekter för det lokala näringslivet men det stärker också länets varumärke.

Länets bibliotek är viktiga mötesplatser för så väl unga som äldre medborgare. Biblioteken är tillsammans med skolan en viktig roll att verka för att utveckla barn och ungas läsförmåga. Vi vill se över möjligheten att upphandla bibliotek. Vi vill också göra sjukhusbiblioteket mer tillgängligt för besökare och patienter.

Regionen har genom uppdraget om regional utveckling, en viktig strategisk roll i att utveckla näringslivet och turismen i Västmanland. Nyföretagandet - start av nya företag - minskar i länet. Det finns goda möjligheter att bryta den utvecklingen. Inom kulturområdet finns det många duktiga och driftiga entreprenörer. Det kan till exempel handla om en övernattnings vid Fällängetorp eller ett besök vid någon av Teatermaskinens föreställningar till ett besök vid Västerås Summer Meet.

Samtidigt kan vi konstatera att utvecklingen av kulturturismen hämmas av administrativa stelbenta regler, stram regeltillämpning, brist på samordning mellan aktörerna och överprövningar av olika slag. Vi prioriterar bland annat ett omfattande arbete med att förenkla det administrativa regelverket för verksamheter som bidrar till en positiv utveckling i länet.

Moderaterna arbetar för att:

- Öka tillgängligheten kultur genom digitala kanaler
- Regionen och länets kommuner inför lokala överenskommelser med civilsamhället.
- En modell om crowdfunding (gräsrotsfinansiering) införs inom Region Västmanland
- Det offentliga stöd primärt går till verksamheter för barn och ungdomar
- Utveckla Sinfoniettan och inrätta en Mälardalens symfoniorkester
- Filmskapande får en starkare ställning inom kommuner och region
- Öka samverkan mellan länets bibliotek
- Göra sjukhusbiblioteket mer tillgängligt för besökare och patienter
- Förenkla för länets turismentreprenörer